

เกาะติด

4PW

ฉบับที่ ๘
ปี ๒๕๖๐

สข. เปิด Social Forum ขับเคลื่อนนโยบาย 'จัดการขยะ-เกษตรปลอดภัย'

การประชุมขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม หรือ Social Forum เป็นกลไกใหม่ที่สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ผลักดันให้เกิดขึ้น เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสาธารณะต่างๆ ใช้รูปแบบการปรึกษาหารือบนฐานปัญญา การแลกเปลี่ยนแบบไม่เป็นทางการฉันทันทีพี่น้อง ที่ทุกฝ่ายทำงานแบบ win-win ร่วมกัน โดยมีประโยชน์ของประชาชนเป็นตัวตั้ง

เวที Social Forum ครั้งที่ ๑ พลังนโยบายและความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสังคมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมดุสิตธานีฮอลล์ โรงแรมดุสิตธานี ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ฯลฯ ร่วมกันระดมความคิดเห็นเพื่อขับเคลื่อน ๒ ประเด็น คือ การจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วม และ เกษตรและอาหารปลอดภัย

แน่นอนว่าการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะจำเป็นต้องทำงานร่วมกับหลายกระทรวง แต่ก็จำเป็นต้องมีผู้ต่อหน้า โดยจะมีหน่วยงานอื่นๆ ร่วมกันขับเคลื่อนอย่างไร ก็ชัดเจน ไม่ปล่อยให้ใครต้องโดดเดี่ยว

พ.พตชช ปิ่นประทีป
เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

นายธนา ยันตรโกวิท รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ฉายภาพเป้าหมายสำคัญของ การจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วม คือ ต้องลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง จึงจะนำไปสู่การจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการจัดการขยะอย่างครบวงจรและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยการบูรณาการงานต่างๆ ต้องมีกลไกกำกับ ขับเคลื่อน และติดตามการดำเนินงานตามที่แผนแม่บทกำหนดไว้ อาทิ คณะกรรมการหรืออนุกรรมการกำกับและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ และ คณะอนุกรรมการกำกับและขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด เป็นต้น ▶

“อุปสรรคที่สำคัญก็คือ ในระบบราชการ แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ ขณะเดียวกันก็มีความกังวลเรื่องความต่อเนื่องของโครงการจาก ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ ทั้งหมดจึงเป็นเรื่องของงานและเงิน” นายธนา ระบุ

ด้าน น.ส.อโนทัย ไชยแสนขมภู ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ นำเสนอข้อมูลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อ เกษตรและ อาหารปลอดภัย ซึ่งมีการหารือกันในประเด็นบทบาทของแต่ละภาคส่วน โดยเฉพาะเกษตรกร ในฐานะศูนย์กลางหรือกลไกหลักที่จะทำให้เกษตรกรรวม ปลอดภัยเกิดขึ้นได้จริง ขณะที่นโยบายที่เกี่ยวข้องต้องตอบโจทย์และ เชื่อมโยงกับชุมชน

“อีกหนึ่งประเด็นสำคัญก็คือ การจัดการความเสี่ยง จำเป็นต้องจัดทำ กฎหมายใหม่เพื่อแยกสารเคมีทางการเกษตรออกมาเป็นกฎหมายเฉพาะ จากเดิมที่การควบคุมวัตถุมีพิษอยู่ภายใต้กฎหมายของกระทรวงอุตสาหกรรม ในขณะที่ทาง สธ. จะเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการระบบเตือนภัย และสร้างระบบเฝ้าระวังอาหารไม่ปลอดภัย” น.ส.อโนทัย กล่าว

ในช่วงท้ายของการประชุม นพ.พลเดช ปิ่นประทีป เลขาธิการ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ กล่าวสรุปตอนหนึ่งว่า “แน่นอนว่าการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะจำเป็นต้องทำงานร่วมกัน หลายกระทรวง แต่ก็จำเป็นต้องมีผู้ถือธงนำ โดยจะมีหน่วยงานอื่นๆ ร่วมกัน ขับเคลื่อนอย่างใกล้ชิด ไม่ปล่อยให้ใครต้องโดดเดี่ยว”

คณะอนุกรรมการวิชาการไฟเขียว ประเด็น “กิจกรรมทางกายภาพ” สู่วาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

หลังจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อต้น เดือนพฤษภาคม ร่วมกัน “ร้อนตะแคง” ประเด็นเบื้องต้น ที่ภาคีเครือข่าย เสนอเข้าสู่การพิจารณาเป็นระเบียบวาระการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงาน องค์กร เครือข่าย ผู้เสนอประเด็นนโยบายเข้าสู่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ มี การประชุมคณะอนุกรรมการ วิชาการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ โดย นพ.ประสิทธิ์ชัย มั่งจิตร ประธานอนุกรรมการฯ ชี้แจงว่า เป้าหมายในการประชุมครั้งนี้ เพื่อคัดกรองประเด็น ที่มีความพร้อมระดับหนึ่ง เข้าสู่การพิจารณาของ คณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สข.) ในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อประกาศเป็น ร่างระเบียบวาระต่อไป

“ขอเน้นย้ำว่า เราต้องเลือกประเด็นที่ เหมาะสมกับเวลา สถานการณ์ เป็นประโยชน์ ต่อสังคมภาพรวม และมีความเป็นไปได้ใน การขับเคลื่อน” นพ.ประสิทธิ์ชัย ระบุ

ที่ประชุมได้ระดมความคิดเห็นรายประเด็น เริ่มจากประเด็น “กิจกรรมทางกายภาพ” (Physical Activities : PA) ซึ่งมีการอภิปรายกันอย่าง กว้างขวาง โดยที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า ควรให้นำหนักกับ การขับเคลื่อนเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วม และเห็นตรงกันว่าควรนำเสนอ เข้าสู่ที่ประชุม คจ.สข. และใช้ชื่อระเบียบวาระว่า “การส่งเสริมให้คนไทย ทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น”

สำหรับเรื่องอื่นๆ ได้แก่ เรื่องการจัดการขยะ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ พื้นที่เล่น ความปลอดภัย และสุขภาพของเด็ก ซึ่งในเนื้อหามีการกล่าวถึง ๓ ประเด็นหลัก ประกอบด้วย สนามเด็กเล่นสร้างปัญญา การบาดเจ็บของ สมอมนักมวยเด็ก และการป้องกันการจมน้ำเสียชีวิตของเด็กและเยาวชน ที่ ประชุมเห็นว่า เป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสำคัญ จึงเสนอให้คณะกรรมการ ผู้เสนอ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และอนุกรรมการวิชาการที่สนใจไปร่วมกันพัฒนาต่อ เพื่อ นำมาพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการวิชาการครั้งต่อไป

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้พิจารณาและอภิปรายในประเด็นใหม่ที่ภาคี เครือข่ายเสนอมา รวมทั้งสิ้น ๘๙ ประเด็น ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น ๘ กลุ่ม

ขอเน้นย้ำว่า เราต้องเลือกประเด็นที่ เหมาะสมกับเวลา สถานการณ์ เป็นประโยชน์ ต่อสังคมภาพรวม และมีความเป็นไปได้ ในการขับเคลื่อน

ได้แก่ ๑.การออกแบบพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาพ (Public Space) ๒.การจัดการขยะเพื่อชุมชนสุขภาพ ภาวะ ๓.ประเด็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้และความปลอดภัย ในเด็ก ๔.การสร้างเสริมสุขภาพสู่องค์กรสุขภาพ (Healthy Workplace) ๕.การรองรับสังคมสูงวัย ๖.การส่งเสริมพฤติกรรมบริการโรค ๗.การเชื่อมโยงกับ การขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ และ ๘.อื่นๆ

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อสรุปร่วมกันว่า ประเด็นที่เสนอมาเพิ่มเติม เรื่อง “การรองรับสังคมสูงวัย” และ “การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการ เฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติด” เป็นประเด็นสำคัญ ควรเชิญชวน ผู้เสนอและผู้เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาขึ้นรูปข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อนำเสนอสู่การพิจารณาในคณะอนุกรรมการวิชาการต่อไป

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการวิชาการให้ความสำคัญกับทุกประเด็นที่มีผู้เสนอ เข้ามา โดยมีบางประเด็นได้เสนอให้ไปเชื่อมโยงกับคณะกรรมการขับเคลื่อน และติดตามการดำเนินงานตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คสมส.) ในการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในส่วนของมติที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเสนอให้ คณะอนุกรรมการพัฒนาการสร้างเสริมศักยภาพและการจัดการกลุ่มเครือข่าย พิจารณาทำความเข้าใจกระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติกับภาคีใหม่ๆ ผู้เสนอประเด็นเข้ามาด้วย